

Asia: VN/19571/2025

Valtioneuvoston asetus teollisuuden bioperäisen hiilidioksidin talteenoton edistämiseksi myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

TAUSTA

St1 Biokraftin ja Valion yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy rakennuttaa parhaillaan nesteytettyä biokaasua tuottavia laitoksia Seinäjoelle sekä kolmen biokaasulaitoksen kokonaisuutta Kiuruvedelle, Lapinlahdelle ja Nurmekseen. Lisäksi Suomen Lantakaasu suunnittelee uusia biokaasulaitoksia Satakuntaan ja Pohjois- ja Keski-Pohjanmaalle. Laitosverkosto on teollista mittakaavaa, jossa yksittäinen nesteytyslaitos voi tuottaa jopa 125 GWh biokaasua vuodessa. Tavoitteena on kehittää mittava, noin terawattitunnin nesteytetyn biokaasun tuotantoverkosto. Tuotantoverkoston teollisen mittakaavan biokaasulaitoksista olisi mahdollista ottaa talteen yhteensä noin 60-100 kilotonnia biogeenistä hiilidioksidia vuodessa.

KOMMENTIT

Suomen Lantakaasu pitää arvokkaana sitä, että hallitus haluaa edistää biogeenisen hiilidioksidin talteenottoa, varastointia ja hyödyntämistä. Investointiavustus bioperäisen hiilidioksidin talteenoton edistämiseksi on tarpeellinen investointien aikaansaamiseksi. Avustuksen vaikuttavuutta kuitenkin kasvattaisi se, jos asetuksen kattavuutta laajennettaisiin.

Asetusluonnokseen on kirjoitettu, että avustuksen myöntämisen erityisenä edellytyksenä on, että talteenotettu hiilidioksidi on peräisin kestävyyskriteerit täyttävän biomassan POLTOSTA. Tämä vaatimus rajaa biokaasulaitokset avustettavien hankkeiden ulkopuolelle.

Avustushankkeen myöntämisen edellytykseksi tulisi asettaa vain se, että talteenotettu hiilidioksidi on peräisin kestävyyskriteerit täyttävästä biomassasta. Perustelumuiotissa ei myöskään ole

kirjoitettu, että biogeenisen hiilidioksidin on oltava peräisin biomassan poltosta, ainoastaan kestävyyskriteerit täyttävästä biomassasta.

Lisäksi avustuksen edellytykseksi on luonnoksessa esitetty, että vuosittain talteenotettava biogeenisen hiilidioksidin määrä on vähintään 20 kilotonnia. Tätä alarajaa tulisi laskea 5 kilotonniin vuosittain. Suomeen on suunnitteilla kymmeniä biokaasulaitoksia, jotka muodostavat merkittävän biogeenisen hiilidioksidin talteenoton potentiaalin. Biokaasulaitoksissa hiilidioksidin talteenotto olisi teknologisesti melko yksinkertaisesti toteutettavissa, minkä takia talteenottoon vaadittava kokonaisinvestointi pysyisi suhteellisen rajattuna.

Biogeenisen hiilidioksidin hyödyntämisen ja varastoinnin markkina on kuitenkin alikehittynyt, eikä markkinakannusteita talteenottoon ole. Tilanne on erityisen haastava alueilla, joilla logistinen välimatka loppukäyttäjiin on pitkä. Hiilidioksidin talteenoton investointihankkeita ei ole tämän riskitekijän takia toteutettu ilman investointitukea.

Avustushankkeiden alarajaa alentamalla voitaisiin mahdollistaa teollisen mittakaavan biokaasulaitosten biogeenisen hiilidioksidin talteenotto. Samalla voitaisiin laajentaa avustuksen alueellista, toimijakohtaista ja taloudellista vaikuttavuutta, sillä teollisten biokaasulaitosten yksittäisen hankkeen rajatun budjetin myötä pystyttäisiin tukemaan useampia talteenoton kohteita ja myös niiden hyötykäytön kohdetuotteita valmistavia yrityksiä Suomessa.

Lopuksi ehdotamme, että talteenotetun hiilidioksidin monipuolisen hyötykäytön mahdollistamiseksi avustuksen ehtona olisi joko selvitys hiilidioksidin sitoutumisen pysyvyydestä tuotteeseen TAI selvitys hiilidioksidipäästöjen kokonaisvähennyksestä.

Jokila Sanna
Suomen Lantakaasu Oy